

Trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling

Den 14 november 2023

Sophie von Knorring, jur.kand./arbetsrättsjurist

Kränkande särbehandling

- "mobbing"
- pågår ofta systematiskt och över tid
- definition i AFS 2015:4
"Handlingar som riktas mot en eller flera på ett kränkande sätt och som kan leda till ohälsa eller uteslutning från arbetsgemenskapen"

Trakasserier

- kränkande behandling
- kan även vara enstaka händelse
- samband med någon av diskrimineringsgrunderna
- omfattas av diskrimineringslagen

Sexuella trakasserier

- kränkande behandling av sexuell natur
- kan även vara enstaka händelse
- samband med diskrimineringsgrund
- omfattas av diskrimineringslagen

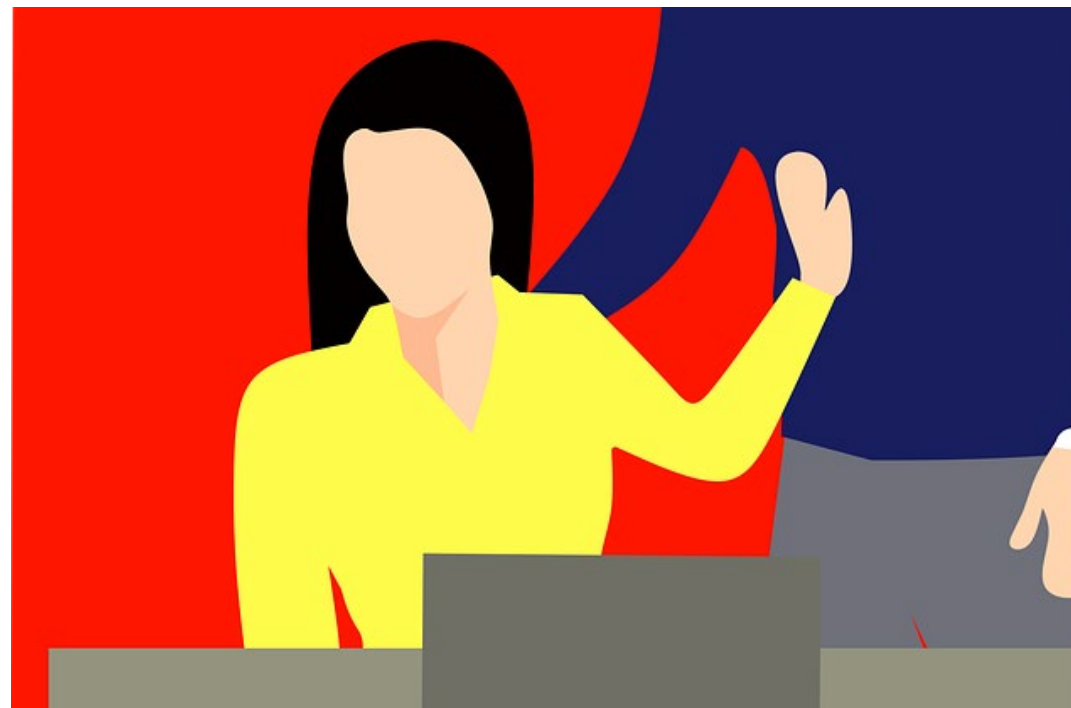
Sexuella trakasserier

- Ett oönskat beteende
- Den som är utsatt avgör om beteendet är oönskat
- Den som utsätter måste **förstå** att beteendet är oönskat
- Den utsatte måste **klargöra** för den som trakasserar att beteendet är obehagligt och ovälkommet
- Inget klargörande krävs när kränkningen är tydlig, till exempel tafsande.

Exempel på sexuella trakasserier

- Tafsande på kropp, kyssar, beröring, klappar m.m.
- Kommentera någons kropp eller frågor kring sexualliv
- Stirra på någons kropp – närgångna blickar
- Stryka sig mot någon vid exempelvis passage eller "råka" komma åt
- Ovälkomna komplimanger, anspelningar
- Sms

Arbetsgivarens agerande

2 kap. 3 § DiskrL

Skyldighet att utreda och vidta åtgärder mot trakasserier

3 § Om en arbetsgivare får kännedom om att en arbetstagare anser sig i samband med arbetet ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier av någon som utför arbete eller fullgör praktik hos arbetsgivaren, är arbetsgivaren skyldig att utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserierna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra trakasserier i framtiden.

Skyldigheten gäller också i förhållande till den som fullgör praktik eller utför arbete som inhyrd eller inlånad arbetskraft.

Utred – vad har hänt?

- Arbetsgivaren är **skyldig** att utreda
- Tillräckligt att det finns en **misstanke**
- Gör upp en **plan**
- **Locket på!**
- Utredningen måste **starta direkt** och göras **omgående**

Utred - vad har hänt?

- Ta reda på **vad som har hänt** genom att prata med berörda så snart som möjligt – objektivitet!
- **Dokumentera**
- Bilda din **egen uppfattning**
- **Återkoppla** löpande till den berörda

Bevisning

- Vilka personer har den utsatta talat med
- Säkra teknisk bevisning, film, sms, mail med mera
- Var minst två vid intervjuerna, samma personer vid alla intervjuer

Exempel på tillfälliga åtgärder

Under utredningens gång:

- Tillfällig omplacering
- Schemalägg vid olika tidpunkter
- Arbetsbefrielse?

Konstaterade sexuella trakasserier

Återkoppla till den som utsatts

Exempel på åtgärder:

- Skriftlig varning
- Omplacering
- Uppsägning/avskedande
- Polisanmälan
- Samtalsstöd

Inte bekräftade sexuella trakasserier

Om den anklagade inte befinns skyldig: informera den anklagade och den som påstås ha blivit utsatt

Om polisutredning förs parallellt: parkera ärendet och avvakta polisutredningen. OBS! Bara om det finns uppgifter som arbetsgivaren inte kan få tag i, exempelvis teknisk bevisning

Om det är falska anklagelser: skriftlig varning till anmälaren – måste vara styrkt!

Uppföljning

Har
trakasserierna
upphört?

Om inte, vidta
ytterligare
åtgärder

Fortsatt
kontakt med
den utsatta

Det förebyggande arbetet

- **25 eller fler anställda** - löpande dokumentera (**skriftligt**) arbetet med aktiva åtgärder
- **Skapa riktlinjer och rutiner** i verksamheten i syfte att förhindra sexuella trakasserier

Skapa tydliga riktlinjer och rutiner

- Hur arbetsgivaren ska agera vid kännedom om sexuella trakasserier
- Vad som händer med informationen och vad mottagen ska göra
- Hur den drabbade snabbt kan få hjälp
- Vem som tar emot informationen
- Vem som har ansvaret för att händelserna eller påståenden utreds
- Låt alla veta!
- Följ upp

Nolltolerans!

Se till att alla vet!

Fungerar rutinerna??

Tack!

Mer information på:

[webbutbildning: prevent.se/sexuella-trakasserier/](https://prevent.se/sexuella-trakasserier/)